

Urinretensjon - postoperativt

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 02.09.2021

1. HENSIKT

Observere/avdekke og behandle postoperativ urinretensjon og forhindre akutte komplikasjoner og langtidsskader.

2. ANSVAR

Spesialsykepleier/sykepleier og lege

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Definisjon postoperativ urinretensjon:

Manglende evne til å tømme urinblæren etter et kirurgisk inngrep ved full blære.

3.2 Risiko for urinretensjon

- I utgangspunktet er det risiko for urinretensjon hos alle postoperative pasienter uten urinkateter.
- Problemet kan oppstå etter alle typer anestesi og postoperativ smertebehandling.

3.3 Diagnostikk

- Overdistensjon av urinblæren kan gi pasienten ubehag og smerter. Dette kan maskeres av postoperativ smertelindring. Kardiovaskulære reaksjoner kan oppstå som respons på retensjon.
- Klinisk mistanke som bekreftes ved ultralyd.

3.4 Behandling

3.4.1 Generelt

- Etter operasjon må alle pasienter rutinemessig overvåkes mtp urinretensjon, og pasienter med kjent økt risiko må overvåkes spesielt nøye.
- Pasienter som ikke har latt vannet de siste 4 timer undersøkes med ultralydskanner, eventuelt før dersom mistanke om retensjon. Deretter skannes blæren minst hver time inntil blæren tømmes.

3.4.2 Tømming av blæren

- Det anbefales at blæren tømmes når volumet overstiger 4-500 ml hos voksne.
- Tilrettelegg for spontan vannlating på bekken eller WC.
- Dersom dette ikke lykkes, utføres steril intermitterende kateterisering.
- Barn 0-12 år: Bruk formelen (30 ml x alder) + 30 for å beregne totalt blærevolum.

3.5 Prognose

- God hvis behandlet innen få timer.
- Oversett urinretensjon kan gi varige blæretømmingsforstyrrelser.

4. GENERELT

- Dersom pasienten (voksen) har hatt >1000 ml i blæren som følge av urinretensjon, skal dette dokumenteres i journalnotat og epikrise, sammen med behandling og plan for videre oppfølging.

- >1000 ml urin i blæren som følge av urinretensjon skal meldes i avvikssystemet.
- [Urinretensjon etter fødsel](#) og [akutt urinretensjon](#) beskrives i egne dokumenter.

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.5.4.2](#)

[Urinretensjon - akutt](#)

[2.1.5.4.1.5.16](#)

[Urinretensjon i og etter fødsel](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

[Norsk elektronisk legehåndbok \(NEL\)](#)

Gulbrandsen og Stubberud (2010): Intensivsykepleie

<https://www.nsf.no/ikbViewer/Content/183031/Kateterisering%20kortversjon.pdf>

7. VEDLEGG